

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 24. januára 2017 v Bratislave v trestnej veci proti odsúdenej **L. H.** pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zák., o sťažnosti odsúdenej proti uzneseniu predsedu senátu Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-4T/47/2012 zo dňa 26. októbra 2016 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. napadnuté uznesenie **sa zrušuje** a Špecializovanému trestnému súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica sa ukladá, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 12. júna 2013, sp. zn. BB-4T/47/2012 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. septembra 2014, sp. zn. 6To/8/2013 bola odsúdená **L. H.** uznaná vinnou zo spáchania zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zák. a bol jej uložený trest odňatia slobody na 2 roky, s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky (podľa § 49 ods. 1 písm. a/ a § 50 ods. 1 Tr. zák.).

Uznesením Špecializovaného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 27. mája 2016, sp. zn. BB-4T/47/2012 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. júla 2016, sp. zn. 5 Tost 24/2016 bolo rozhodnuté, že odsúdená sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia neosvedčila a trest vo výmere 2 roky vykoná. Na výkon trestu bola zaradená do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

V nadväznosti na vydanie príkazu na nástup výkonu trestu odsúdená podala žiadosť o upustenie od výkonu trestu odňatia slobody, ktorú odôvodnila tým, že trpí na nevyliciteľnú duševnú chorobu.

Uznesením predsedu senátu Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 26. októbra 2016, sp. zn. BB-4T/47/2012 bola žiadosť odsúdenej o upustenie od výkonu trestu odňatia slobody podľa § 413 ods. 2 Tr. por. zamietnutá.

Proti tomuto uzneseniu podala odsúdená L. H. sťažnosť, ktorú písomne odôvodnila prostredníctvom obhajcu. V písomných dôvodoch svojej sťažnosti uviedla, že podľa jej názoru súd prvého stupňa rozhodol o jej žiadosti predčasne bez pribratia znalca na podanie znaleckého posudku na posúdenie jej zdravotného stavu. Uviedla tiež, že svoju sťažnosť bližšie odôvodní a podloží listinnými dôkazmi po tom, ako jej to umožní zdravotný stav, nakoľko v súčasnosti je hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení v dôsledku pokusu o samovraždu. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté uznesenie predsedu senátu špecializovaného trestného súdu a vec tomuto vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe sťažnosti odsúdenej, v zmysle ustanovenia § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia a tak zistil, že sťažnosť L. H. je dôvodná.

Z obsahu relevantných častí trestného spisu je zrejmé, že odsúdená v nadväznosti na doručenie „Výzvy“ na nastúpenie do výkonu trestu odňatia slobody dňa 19. augusta 2016 doručila súdu prvého stupňa prostredníctvom obhajcu písomnú žiadosť o odklad výkonu trestu, ktorú odôvodnila zdravotnými ťažkosťami a súčasne (v ten istý deň) doručila súdu aj žiadosť o upustenie od výkonu trestu odňatia slobody.

Žiadosť o upustenie od výkonu trestu odňatia slobody odôvodnila tým, že trpí nevyliciteľnou duševnou chorobou. Lieči sa už od roku 2001 pre rekurentnú depresívnu poruchu, panickú poruchu s agorafóbiou a generalizovanú úzkostnú poruchu. Navrhla,

aby bolo vykonané znalecké dokazovanie na posúdenie jej zdravotného stavu znalcom pribratým do konania súdom.

Ku každej zo žiadostí pripojila lekársku správu MUDr. Z. B. psychiatricky súkromnej psychiatrickej ambulancie v poliklinike v L. H. z 18. augusta 2016, z ktorej vyplýva, že L. H. je dlhodobo psychiatricky liečená pre rekurentnú depresívnu poruchu, panickú poruchu a agorafóbiu a generalizovanú úzkostnú poruchu. V psychiatrickej ambulancii bola liečená od septembra 2001 do roku 2008. Medzitým bola liečená aj na inom pracovisku. Zo správy ďalej vyplýva, že v čase jej vyhotovenia mala reaktívne zhoršený zdravotný stav, zvýraznenie depresívnej symptomatológie aj úzkostnej symptomatológie, poruchy spánku, riziko samovražedného jednania. Vzhľadom na prítomnosť fobickej symptomatológie je riziko rozvoja výrazných panických aták a iných aj konverzných prejavov v prípade nástupu výkonu trestu. V minulosti zle tolerovala aj hospitalizáciu na psychiatrickom oddelení aj somatických oddeleniach, opakovane bola predčasne prepustená. V závere lekárskej správy psychiatricka neodporučila nástup výkonu trestu zo zdravotných dôvodov, ani hospitalizáciu a odporučila vyšetrenie znalcom.

Dňa 22. augusta 2016 predseda senátu špecializovaného trestného súdu v zmysle § 409 ods. 2 Tr. por. požiadal Nemocnicu pre obvinených a odsúdených v Trenčíne o vyjadrenie k zdravotnému stavu odsúdenej, či jej ochorenie je liečiteľné v podmienkach Nemocnice pre obvinených a odsúdených v Trenčíne a zároveň aj o vyjadrenie či sa jedná o nevyliciteľnú duševnú chorobu, ktorá by bránila výkonu trestu odňatia slobody. K žiadosti pripojil žiadosť odsúdenej o upustenie od výkonu trestu odňatia slobody a lekársku správu ošetrojúcej psychiatricky.

V nadväznosti na to uznesením z 23. augusta 2016, sp. zn. BB-4T/47/2012 predseda senátu špecializovaného trestného súdu podľa § 409 ods. 1 Tr. por. žiadosť odsúdenej o odklad výkonu trestu odňatia slobody zamietol v podstate s odôvodnením, že pre odklad výkonu trestu neboli splnené zákonné podmienky ustanovenia § 409 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého, ak odsúdený pred nástupom výkonu trestu odňatia slobody ochorie na takú vážnu chorobu, že dočasne nie je spôsobilý nastúpiť výkon trestu, pretože je v ústavnej starostlivosti, je povinný zaslať súdu so žiadosťou o odklad výkonu trestu aj lekársku správu o svojom zdravotnom stave nie staršiu ako 30 dní.

Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. októbra 2016, sp. zn. 6 Tost 33/2016 bola sťažnosť odsúdenej, ktorou napadla vyššie uvedené rozhodnutie podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietnutá.

Dňa 12. septembra 2016 bolo súdu doručené písomné stanovisko (odpoveď na dožiadanie) zástupcu riaditeľa pre nemocnicu a primára oddelenia neurológie a iných špecializovaných odborov Nemocnice pre obvinených a odsúdených a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Trenčíne zo dňa 6. septembra 2016, z ktorého vyplýva, že L. H. na základe dostupných informácií, „je schopná výkonu trestu odňatia slobody, s tým, že bude vhodné ju ihneď po nástupe do výkonu trestu hospitalizovať na psychiatrickom oddelení, kde jej bude poskytnutá potrebná zdravotná starostlivosť“.

Uznesením predsedu senátu Špecializovaného trestného súdu z 26. októbra 2016, sp. zn. BB-4T/47/2012 podľa § 413 ods. 2 Tr. por. bola žiadosť odsúdenej o upustenie od výkonu trestu odňatia slobody zamietnutá. Rozhodnutie bolo odôvodnené s poukazom na obsah vyššie uvedeného vyjadrenia Nemocnice pre obvinených a odsúdených v Trenčíne, s tým, že u odsúdenej nejde o ochorenie, ktoré by bolo neliečiteľné v podmienkach Nemocnice pre obvinených a odsúdených a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

Najvyšší súd v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému odsúdená podala sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia a zistil, že súd prvého stupňa rozhodol o jej žiadosti o upustenie od výkonu trestu odňatia slobody predčasne, na základe neúplne zisteného stavu vecí.

Podľa § 413 ods. 2 Tr. por. súd môže upustiť od výkonu trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku, ak zistí, že odsúdený ochorel na nevyliciteľnú životu nebezpečnú chorobu alebo nevyliciteľnú duševnú chorobu.

Z obsahu stanoviska zástupcu riaditeľa pre Nemocnicu pre obvinených a odsúdených a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Trenčíne zo 6. septembra 2016 č. NZVJS 12-45-23-2016 (z č. l. 2952) nie je zrejmé, či u odsúdenej L. H. sa jedná o nevyliciteľnú duševnú chorobu v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia. V odpovedi na žiadosť predsedu senátu súdu prvého stupňa sa iba uvádza, že „na základe dostupných informácií je schopná výkonu trestu odňatia slobody“ s tým,

že po jej nástupe na výkon trestu bude vhodné ju ihneď hospitalizovať na psychiatrickom oddelení nemocnice“.

V zmysle judikovanej súdnej praxe povinnosť súdu postupovať tak, aby bol zistený skutkový stav veci (§ 2 ods. 10 Tr. por.) sa vzťahuje na celé trestné konanie, teda aj na rozhodovanie o upustení od výkonu trestu odňatia slobody podľa § 413 ods. 2 Tr. por. Dôsledné uplatnenie tejto zásady predpokladá vykonanie všetkých do úvahy prichádzajúcich a dostupných dôkazov, vrátane znaleckého dokazovania, zameraných na náležité objasnenie povahy choroby, pokiaľ sa objavia okolnosti, ktoré nasvedčujú tomu, že odsúdená ochorela nevyliciteľnou životu nebezpečnou chorobou alebo nevyliciteľnou duševnou chorobou pred nástupom do výkonu trestu, prípadne počas jeho výkonu.

V lekárskej správe ošetrojúcej psychiatricky sa uvádza zhoršený zdravotný stav, zvýraznenie depresívnej a úzkostnej symptomatológie, poruchy spánku a riziko samovražedného konania. Z odôvodnenia sťažnosti odsúdenej vyplýva, že má byť hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení v dôsledku pokusu o samovraždu.

Na prijatie záveru, či sú splnené zákonné podmienky na rozhodnutie o upustení od výkonu trestu odňatia slobody nie je postačujúce vyjadrenie Nemocnice pre obvinených a odsúdených a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Trenčíne len o tom, či je toto zdravotnícke zariadenie schopné poskytnúť adekvátnu zdravotnú starostlivosť odsúdenej. Takéto vyjadrenie totiž nedáva odpoveď na otázku či sa u odsúdenej, vzhľadom na jej diagnózu uvedenú v lekárskej správe psychiatricky MUDr. Z. B. z 18. augusta 2016, jedná o nevyliciteľnú duševnú chorobu v zmysle § 413 ods. 2 Tr. por.

Z uvedených dôkazov je zrejmé, že pre správne rozhodnutie o žiadosti odsúdenej o upustenie od výkonu trestu odňatia slobody nebolo v danom prípade dostatok skutkových podkladov, pokiaľ predseda senátu špecializovaného trestného súdu o nej rozhodol, postupoval v rozpore s ustanovením § 2 ods. 10 Tr. por. Záver o tom, či odsúdená ochorela nevyliciteľnou duševnou chorobou, bude totiž možné vysloviť až po vykonaní ďalších odborných vyšetrení odsúdenej a v uvedenom smere bude potrebné vykonať ďalšie dôkazy. Až po ich vykonaní bude možné rozhodnúť o žiadosti odsúdenej v súlade so stavom veci a zákonom, pričom treba zdôrazniť, že pre spoľahlivé rozhodnutie podľa § 413 ods. 2 Tr. por. nemôže postačovať vyjadrenie Nemocnice pre obvinených a odsúdených a Ústavu na výkon

trestu odňatia slobody v Trenčíne, ale bude potrebné pribrať do konania znalca z odboru psychiatrie za účelom podania znaleckého posudku (§ 148 ods. 1 Tr. por.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 24. januára 2017

JUDr. Pavol F a r k a š , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Sylvia Machalová